

Ceny Živy za rok 2017

Redakční rada a redakce časopisu udělily ceny Živy autorům vybraných článků předchozího ročníku na setkání, které se konalo ve středu 9. května 2018 v reprezentativních prostorách Akademie věd České republiky v pražské vile Lanna. Úvodní slovo pronesli místopředseda Akademické rady AV ČR pro II. vědní oblast RNDr. Zdeněk Havlas, DrSc., tehdy také předseda Učené společnosti ČR, a prof. RNDr. Helena Illnerová, DrSc. Události se účastnila řada osobností – člen předsednictva Akademické rady RNDr. Martin Bilej, DrSc., členka Akademické rady PhDr. Markéta Pravdová, Ph.D., MBA, místopředsedkyně Vědecké rady AV ČR i Učené společnosti ČR prof. RNDr. Blanka Říhová, DrSc., člen Vědecké rady prof. Ing. Petr Ráb, DrSc., dr. h. c., ředitelka Knihovny AV ČR Ing. Magdaléna Vecková, náměstek ministra životního prostředí pro řízení sekce ochrany přírody a krajiny Ing. Vladimír Dolejský, Ph.D., společně se zástupci Střediska společných činností AV ČR, členy redakční rady Živy, spolupracovníky časopisu a dalšími významnými hosty. Udílením cen provázela šéfredaktorka RNDr. Jana Šrotová a předseda redakční rady Živy doc. RNDr. Jan Votýpka, Ph.D.

Cena Živy – Junior do 25 let

Oceněným článkem, jehož první autor nepřesáhl věk 25 let, se stal příspěvek Lukáše Janošíka (Přírodovědecká fakulta Univerzity Karlovy) s názvem Mech jako potrava – bryofilní askomycety všude kolem nás (Živa 2017, 5: 222–226). Cenu mu předala Markéta Pravdová.

Cena Živy 26 až 30 let

Za r. 2017 byly oceněny dva příspěvky z prvním autorem v této věkové kategorii. Mgr. Eva Líznarová, Ph.D. (Přírodovědecká fakulta Masarykovy univerzity v Brně), za téma Nejmlsnější z pavouků – extrémní příklad potravní specializace predátorů, jejíž spoluautorkou byla Mgr. Lenka Petr-

ková, Ph.D., z téhož pracoviště (Živa 2017, 1: 32–34). Stejně vysoce byl hodnocen článek Mgr. Terezy Veselské s názvem Evoluce genomu hub v závislosti na jejich ekologii (2017, 5: 201–203). Diplom, knihy Nakladatelství Academia a dárek od redakce převzaly od Martina Bileje a Blanky Říhové.

Purkyňova cena

Za článek Endofyty – všudypřítomní kolonizátoři rostlinných pletiv (v Živě 2017, 5: 227–231) a popularizaci biologických věd pro autory starší než 30 let obdržel cenu z rukou Zdeňka Havlase doc. Mgr. Ondřej Koukol, Ph.D., a převzal ji i za spoluautorů Mgr. Zuzanu Haňáčkovou (oba působí

na PřF UK). Při této příležitosti byl zároveň připomenut zásadní podíl O. Koukola na koncepci a organizačním zajištění obsahu monotematického čísla Živy 5/2017 věnovaného mikroskopickým houbám.

Cena Antonína Friče

Je udělována osobnostem, které významným způsobem přispěly k rozvoji časopisu Živa na poli autorském, organizačním nebo popularizačním. Může být udělena

1 Z předávání cen Živy ve vile Lanna v Praze – na snímku ocenění autoři článků, předávající i zástupci redakční rady a redakce Živy. Zleva vpředu: Blanka Říhová, Markéta Pravdová, Eva Líznarová, Jan Votýpka, Jana Šrotová, Hana Šimková, Zdeněk Havlas, Tereza Veselská, Ondřej Koukol, Pavel Kovář, Petr Ráb a Helena Illnerová; za nimi zleva: Vladimír Dolejský, Roman Hobza, Lenka Petraková, Martin Bilej, Miloš Anděra a Lukáš Janošík

2 Autorem diplomů a ručně potištěných dárkových balení z dílny výtvarníka Jana Činčery je Jan Franta (uvnitř dárku tričko s logem Živy a kresbami od herpetologa a člena redakční rady Živy Jiřího Moravce).

i kolektivu autorů za mimořádný počín z hlediska obsahu Živy. Jde o čestné ocenění, udělované příležitostně.

Za r. 2017 se redakční rada Živy rozhodla udělit tuto cenu prof. RNDr. Petru Rábovi, DrSc., dr. h. c.

Petr Ráb je významnou osobností v oborech ichtyologie, cytogenetika a cytotaxonomie ryb. Působí v Ústavu živočišné genetiky a fyziologie AV ČR, je profesorem na Fakultě rybářství a ochrany vod JU a docentem pro obor zoologie na PřF UK. Dlouhodobě se podílel na organizaci vědy v naší zemi, v letech 2005–13 především

jako člen Akademické rady AV ČR a člen Předsednictva AV ČR pověřený řešením koncepčních otázek podpory vědy z veřejných prostředků. Mimo jiné je také členem Evropské ichtyologické společnosti. V Živě publikuje od r. 1983, členem redakční rady je od r. 2001. Během působení v Akademii věd se vždy zasazoval, aby bylo zajištěno další vydávání našeho časopisu. Cenu Antonína Friče mu společně předali Helena Illnerová, dřívější předseda redakční rady prof. RNDr. Pavel Kovář, CSc., současný předseda Jan Votýpka a Jana Šrotová.

Zvláštní ocenění časopisu Živa

Za popularizaci biologických věd prostřednictvím příspěvků, které obsahově i rozsahem přesahují rámec jednotlivých publikovaných článků, obdrželi cenu autoři více než ročního seriálu Nové poznatky v genetice rostlin: Mgr. Štěpán Stočes a RNDr. David Kopecký, Ph.D., za část I. Hippias našich luk: příběh mezerodových kříženců trav (Živa 2016, 4: 158–161); Mgr. Eva Hříbová, Ph.D., za díl II. Charakterizace a konzervace genetické rozmanitosti banánovníku (Živa 2016, 6: 277–280); Ing. Beáta Petrovská, Ph.D., za příspěvek

10

11

III. Uvnitř jádra problému (Živa 2017, 1: 15–17); RNDr. Roman Hobza, Ph.D., za článek IV. Pohlavní chromozomy a historie jejich zkoumání (Živa 2017, 2: 58–60); Ing. Hana Šimková, CSc., za část V. Genomy obilovin (téměř) dočteny (Živa 2017, 3: 111–114); Mgr. Vojtěch Hudzieczek, Mgr. Martina Kintlová, RNDr. Roman Hobza, Ph.D., a Ing. Radim Čegan, Ph.D., za díl VI. Tolerance rostlin k těžkým kovům (Živa 2017, 4: 156–158); Mgr. Miroslav Valárik, Ph.D., za článek VII. Interakce obilnin a padlí trav – nekonečný soubor genů (Živa 2017, 6: 275–278).

Autoři seriálu jsou vědci z olomoucké laboratoře Ústavu experimentální botaniky AV ČR, která je součástí Centra regionu Haná pro biotechnologický a zemědělský výzkum. Ocenění za všechny jmenované převzali Roman Hobza a Hana Šimková z rukou Heleny Illnerové a Pavla Kováře.

Zvláštní ocenění v letošním roce redakční rada Živy udělila také doc. RNDr. Vladimíru Hanákoví, CSc., za seriál článků Vzpomínky na první poválečné výzkumy savců na Šumavě 1.–4. (Živa 2017, 1–4). Cenu předal a doprovodil svými vzpomínkami na spolupráci s V. Hanákem Vladimír Dolejský a převzal ji blízký kolega V. Hanáka zoolog RNDr. Miloš Anděra, CSc.

Poděkování za podporu cen Živy náleží Středisku společných činností AV ČR, Nakladatelství Academia a Janu Frantovi.

3 až 5 Jana Šrotová a Jan Votýpka (obr. 3), Zdeněk Havlas (4), Lukáš Janošík a Markéta Pravdová (5)

6 a 7 Lenka Petráková, Eva Líznarová a Martin Bilej (obr. 6),

Tereza Veselská a Blanka Říhová (7)

8 a 9 Ondřej Koukol a Zdeněk Havlas (obr. 8), Petr Ráb, Helena Illnerová a Pavel Kovář (9)

10 až 12 Za autorský kolektiv seriálu Nové poznatky v genetice rostlin převzali Zvláštní ocenění časopisu Živa Roman Hobza a Hana Šimková od Heleny Illnerové a Pavla Kováře.

13 až 15 Vladimír Dolejský (obr. 13) předával Zvláštní ocenění pro Vladimíra Hanáka (14, foto M. Hrdý), cenu za něj převzal Miloš Anděra (15).

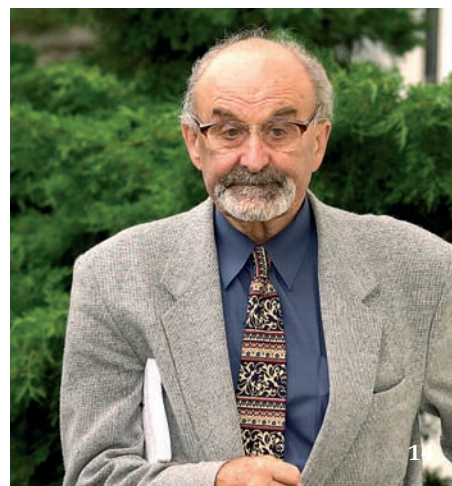
16 Helena Illnerová a Blanka Říhová. Snímky P. Jáchimové, AV ČR, pokud není uvedeno jinak

12

13

14

15

16